

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2015)0293

Tavoitteena kulttuuriperintöä koskeva yhdenmety lähestymistapa Euroopassa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. syyskuuta 2015 aiheesta ”tavoitteena kulttuuriperintöä koskeva yhdenmety lähestymistapa Euroopassa” (2014/2149(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen johdanto-osan, jossa todetaan, että allekirjoittaneet "hakevat innoituksensa Euroopan kulttuurisesta, uskonnollisesta ja humanistisesta perinteestä", ja sen 3 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 167 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 22 artiklan,
- ottaa huomioon 20. lokakuuta 2005 hyväksytyn Unescon yleissopimuksen kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä,
- ottaa huomioon Luova Eurooppa -ohjelman (2014–2020) perustamisesta ja päätösten N:o 1718/2006/EY, N:o 1855/2006/EY ja N:o 1041/2009/EY kumoamisesta 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1295/2013¹,
- ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta 17. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013²,
- ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastoa ja Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitetta koskevista erityissäännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1080/2006

¹ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 221.

² EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320.

kumoamisesta 17. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1301/2013¹,

- ottaa huomioon tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta ”Horisontti 2020” (2014–2020) ja päätöksen N:o 1982/2006/EY kumoamisesta 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1291/2013²,
- ottaa huomioon jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta 15. toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/60/EU³,
- ottaa huomioon julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun neuvoston direktiivin 2013/37/EU muuttamisesta 26. kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/98/EY⁴,
- ottaa huomioon 13. lokakuuta 2005 tehdyn Euroopan neuvoston puitesopimuksen kulttuuriperinnön arvosta yhteiskunnalle (Faron yleissopimus)⁵,
- ottaa huomioon neuvoston toukokuussa 21. toukokuuta 2014 antamat päätelmät kulttuuriperinnöstä Euroopan kestävän kehityksen strategisena voimavarana⁶,
- ottaa huomioon neuvoston 25. marraskuuta 2014 antamat päätelmät kulttuuriperinnön osallistavasta hallinnasta⁷ ja kulttuurialan työsuunnitelman vuosiksi 2015–2018⁸ ja päätelmissä mainitusta kulttuuriperinnön eurooppalaisesta teemavuodesta,
- ottaa huomioon kulttuuriaineiston digitoinnista ja sähköisestä saatavuudesta sekä digitaalisesta säilyttämisestä 27. lokakuuta 2011 annetun komission suosituksen 2011/711/EU⁹,
- ottaa huomioon 26. marraskuuta 2014 annetun komission tiedonannon Euroopan investointiohjelmasta (COM(2014)0903),
- ottaa huomioon 22. heinäkuuta 2014 annetun komission tiedonannon aiheesta ”tavoitteena kulttuuriperintöä koskeva yhdenmukainen lähestymistapa Euroopassa” (COM(2014)0477),
- ottaa huomioon marraskuussa 2014 annetun alueiden komitean lausunnon komission tiedonannosta aiheesta ”tavoitteena kulttuuriperintöä koskeva yhdenmukainen lähestymistapa Euroopassa”,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,

¹ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 289.

² EUVL L 347, 20.12.2013, s. 104.

³ EUVL L 159, 28.5.2014, s. 1.

⁴ EUVL L 175, 27.6.2013, s. 1.

⁵ Euroopan neuvoston ministerikomitea hyväksynyt 13. lokakuuta 2005, avattu Euroopan neuvoston jäsenvaltioiden allekirjoitettavaksi Farossa (Portugalissa) 27. lokakuuta 2005 ja tuli voimaan 1. kesäkuuta 2011.

⁶ EUVL C 183, 14.6.2014, s. 36.

⁷ EUVL C 463, 23.12.2014, s. 1.

⁸ EUVL C 463, 23.12.2014, s. 4.

⁹ EUVL L 283, 29.10.2011, s. 39.

- ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön sekä liikenne- ja matkailuvaliokunnan sekä aluekehitysvaliokunnan lausunnot (A8-0207/2015),
- A. toteaa, että kulttuuri ja kulttuuriperintö ovat jaettuja resursseja ja yleisiä hyödykkeitä ja arvoja, joita ei voida käyttää yksinomaisesti, ja katsoo, että niiden täyttä potentiaalia kestävän inhimillisen, sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseksi ei ole vielä tunnustettu eikä hyödynnetty asianmukaisesti EU:n strategioissa ja YK:n vuoden 2015 jälkeisissä kehitystavoitteissa;
- B. toteaa, että kulttuurin moninaiset vaikutukset yhteiskunnissa on otettava huomioon päätöksentekoprosessissa;
- C. katsoo, että kulttuuriperintö on luonnostaan heterogeenista, heijastaa kulttuurista ja kielellistä moninaisuutta ja moniarvoisuutta ja vaikuttaa useisiin politiikkatoimiin, kuten aluekehitykseen, sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen, maatalouteen, meriasioihin, ympäristöön, matkailuun, koulutukseen, digitaalistrategiaan, ulkosuhteisiin, tulli yhteistyöhön sekä tutkimukseen ja kehitykseen liittyviin toimiin;
- D. toteaa, että kulttuurin, kulttuurisen moninaisuuden ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistäminen toimii jäsenvaltioiden välisen yhteistyön katalysaattorina;
- E. toteaa, että Euroopan kulttuurisen ja kielellisen moninaisuuden edistämiseksi, Euroopan kulttuuriperinnön vaalimiseksi ja Euroopan kulttuurialan ja luovien alojen kilpailukyvyyn vahvistamiseksi pyritään edistämään älykästä, kestävästä ja osallistavaa kasvua;
- F. toteaa, että kulttuuriperintö on pitkäaikainen voimavara, joka luo arvoa ja myötävaikuttaa osaamisen kehittämiseen ja talouskasvuun edistämällä matkailua sekä luomalla työpaikkoja;
- G. toteaa, että kulttuuriperinnön hyödyntämishankkeet ovat usein esimerkkejä innovatiivisesta ja kestävästä taloudellisesta toiminnasta, jolla voidaan kehittää pk-yritysten yrittäjyystaitoja ja tutkimusvalmiuksia;
- H. toteaa, että kulttuuriperinnöllä (sekä aineellisella että aineettomalla) on merkittävä tehtävä Euroopan kulttuurin ja arvojen sekä kansallisen, alueellisen, paikallisen ja yksilöllisen identiteetin sekä Euroopan kansojen nykyaikaisen identiteetin edistämiseksi;
- I. katsoo, että kulttuuriperinnön ylläpitoa, restaurointia ja säilyttämistä, saatavuutta ja käyttöä koskevat toimet kuuluvat ensisijaisesti kansalliseen, alueelliseen tai paikalliseen vastuualueeseen, mutta kulttuuriperinnöllä on myös selkeä eurooppalainen ulottuvuus, jota käsitellään suoraan useissa EU:n politiikoissa, myös maatalouspolitiikassa sekä tutkimus- ja innovointipolitiikassa;
- J. ottaa huomioon, että SEUT:n 167 artiklassa määrätään, että unioni myötävaikuttaa siihen, että jäsenvaltioiden kulttuurit kehittyvät kukoistaviksi pitäen arvossa niiden kansallista ja alueellista monimuotoisuutta ja korostaen samalla niiden yhteistä kulttuuriperintöä;
- K. ottaa huomioon, että SEUT:n 167 artiklassa todetaan, että unioni pyrkii toiminnallaan parantamaan Euroopan kansojen kulttuurin ja historian tuntemusta ja niitä koskevien tietojen levittämistä, rohkaisemaan jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa

tukemaan ja täydentämään niiden toimintaa Euroopan kannalta merkittävän kulttuuriperinnön säilyttämisen ja suojaamisen aloilla;

- L. ottaa huomioon, että neuvoston 25. marraskuuta 2014 hyväksymä kulttuurialan työsuunnitelma sisältää kulttuuriperinnön yhtenä EU:n kulttuuria koskevan työn neljästä painopisteestä ajanjaksolla 2015–2018;
- M. toteaa, että sukupuolikohtaisten kulttuuritietojen puute, myös kulttuuriperinnön alalta, merkitsee olemassa olevien sukupuolten välisten kuilujen ja haasteiden salaamista poliitikoilta ja päätöksentekijöiltä;
- N. ottaa huomioon, että tietoja EU:n ohjelmien kautta saatavista rahoitusmahdollisuuksista kulttuuriperintöön liittyvillä aloilla – esimerkiksi paikallinen ja alueellinen kehitys, kulttuuriyhteistyö, tutkimus, koulutus, tuki pk-yrityksille ja kansalaisyhteiskunnalle sekä matkailu – on saatavilla, mutta ne ovat hajanaisia;
- O. katsoo, että Euroopan neuvoston kulttuurireittien kulttuurista ja matkailullista arvoa yhteisen eurooppalaisen kulttuuriperinnön edistämiseksi ja kestävän kulttuurimatkailun kehittämisessä olisi lujitettava;
- P. toteaa, että Euroopan unionin Europa Nostra -kulttuuriperintökilpailu edistää huippuosaamista, inspiroi esimerkin voimalla ja edistää parhaiden käytäntöjen vaihtoa kulttuuriperinnön alalla koko Euroopassa;
- Q. ottaa huomioon, että monumenttien ja kohteiden suojelusta ja restauroinnista annetussa Venetsian julistuksessa ja Euroopan rakennustaiteellisen perinnön suojelua koskevassa yleissopimuksessa (Granadan yleissopimus) sekä arkeologista kulttuuriperintöä koskevassa yleissopimuksessa (Vallettan sopimus) määritellään selkeästi kansainvälisesti tunnustetut vaatimukset kulttuuriperinnön ja arkeologisten teostenrestauroinnille¹;

Yhdennetty lähestymistapa

1. katsoo, että on äärimmäisen tärkeää käyttää saatavilla olevat resurssit kulttuuriperinnön tukemiseen, kasvattamiseen ja edistämiseen yhdennetyn lähestymistavan pohjalta ottaen samalla huomioon kulttuuriset, taloudelliset, sosiaaliset, historialliset, koulutukselliset, ympäristölliset ja tieteelliset osatekijät;
2. katsoo, että kulttuuriperintöön liittyen tarvitaan yhdennettyä lähestymistapaa, jos halutaan päästä kulttuuriseen vuoropuheluun ja vastavuoroiseen ymmärrykseen; on vakuuttunut, että tällainen lähestymistapa voi lisätä sosiaalista, taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta sekä edistää osaltaan Eurooppa 2020 -strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista;
3. esittää komissiolle kulttuuriperintöä koskevan uuden yhdennetyn lähestymistavan kehittämisen yhteydessä seuraavat erityissuosituksen:
 - a) laaditaan komission tällä hetkellä noudattamien monialaisten ja joustavien työmenetelmien mukaisesti yhteinen lähestymistapa kulttuuriperintöä

¹ ICOMOSin (International Council of Monuments and Sites) hyväksymä Venetsian julistus vuonna 1965 ja Euroopan neuvoston vuonna 1985 hyväksymä Granadan yleissopimus. Euroopan neuvoston vuonna 1992 hyväksymä Vallettan yleissopimus.

käsittelevien eri politiikanalojen tehostetun yhteistyön avulla ja raportoidaan parlamentille tämän läheisemmän yhteistyön tuloksista;

- b) tiedotetaan mahdollisille edunsaajille vaivattomasti ja helposti, kuten yhden ainoan tiedotusfoorumin välityksellä ja EU:n parhaita käytäntöjä vaihtamalla olemassa olevasta kulttuuriperintöä koskevasta unionin rahoituksesta;
 - c) nimetään mieluiten vuoteen 2018 mennessä kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi, jonka tarkoituksena on muun muassa levittää ja lisätä tulevien sukupolvien tietoisuutta ja koulutusta Euroopan kulttuuriperinnön arvoista ja sen suojelusta, ja esitetään eurooppalaista teemavuotta koskeva ohjelmaluonnos viimeistään vuonna 2016;
 - d) tunnustetaan poliittisesti ja transversaalisti kulttuuriperinnön arvo sekä irtaimena että kiinteänä, aineellisena ja aineettomana uusiutumattomana resurssina, jonka autenttisuus on säilytettävä;
4. kehottaa perustamaan lähitulevaisuudessa kiinteänä kulttuuriperintönä tunnettua historiallista ympäristöä varten poliittiset toimintaperiaatteet, jotka sisältävät sääntelykehysten monumenteille, arkeologialle ja historiallisille maisemille SEUT-sopimuksen 4 artiklan mukaisesti;
 5. tukee luovaa nykyaikaista innovointia arkkitehtuurissa ja suunnittelussa siten, että kunnioitetaan sekä menneisyyttä että nykyisyyttä ja samaan aikaan varmistetaan korkea laatu ja yhtenäisyys;

Kulttuuriperintöä koskeva unionin rahoitus

6. panee merkille, että unioni on sitoutunut säilyttämään ja lisäämään Euroopan kulttuuriperintöä eri ohjelmien (Luova Eurooppa, Horisontti 2020, Erasmus+ ja Kansalaisten Eurooppa), rahoituksen (Euroopan rakenne- ja investointirahastot) ja toimien avulla, kuten Euroopan kulttuuripääkaupungit, Euroopan kulttuuriperintöpäivät ja Euroopan kulttuuriperintötunnus; ehdottaa, että EU ja jäsenvaltiot osallistuvat vielä enemmän tutkimuksen edistämiseen;
7. kehottaa komissiota
 - a) perustamaan yhden ainoan EU:n portaalin, joka on omistettu kulttuuriperinnölle, johon kootaan yhteen tietoja kaikista EU:n ohjelmista, joista rahoitetaan kulttuuriperintöä, ja joka rakentuu kolmesta tärkeimmästä näkökohdasta: aineellisia ja aineettomia kulttuuriesineitä koskeva tietokanta, johon sisältyy esimerkkejä säilyttämisestä ja vaalimisesta koskevista parhaista käytännöistä ja asiaankuuluvat referenssit; kulttuuriperinnön rahoitusmahdollisuudet sekä tiedot Euroopan kulttuuriperinnön tilasta sekä säilyttämisestä koskevat merkittävät tiedot, kuten ilmastotiedot ja jo toteutettuja restaurointihankkeita koskevat yksityiskohdat; ja uutiset ja linkit, jotka koskevat kulttuuriperintöön liittyvien politiikanalojen kehitystä, toimia ja tapahtumia;
 - b) tukemaan kohdennetulla rahoituksella tutkimuksia ja pilottihankkeita, jotka on suunniteltu erityisesti analysoimaan kulttuuriperinnön edistämisen prosessien vaikutusta, kehittämään erityisiä indikaattoreita ja esikuva-analyyseja, jotka liittyvät kyseisen perinnön suoriin ja epäsuoriin vaikutuksiin taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen prosesseihin, ja tukemaan suoraan kulttuurista ja sosiaalista

innovointia paikalliseen ympäristöön integroituna, jolloin kulttuuriperintö voi toimia kehityksen moottorina ja parantaa ihmisten elämänlaatua;

- c) lujittamaan hiljattain laadittuja monitahoista rahoitusta koskevia periaatteita, jotka mahdollistavat eri eurooppalaisten rahastojen täydentävän käytön samaan laaja-alaiseen hankkeeseen;
 - d) kannustamaan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia;
 - e) mukauttamaan hankehallinnon ajoitusta koskevia vaatimuksia rakennerahastojen osalta, jotta voidaan sopeuttaa paremmin säilyttämisen- ja suojeluhankkeiden erityisvaatimukset;
 - f) tarkistamaan pienimuotoisten infrastruktuuritoimien yhteydessä esitettävien kulttuuriperintöhankkeiden 5 miljoonan euron määrärahoja¹, siten, että ne saadaan vähintään samalle tasolle kuin Unesco-hankkeet eli 10 miljoonaan euroon;
8. toteaa, että Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) annetun asetuksen uudistuksen taustalla oleva henki ja etenkin yhdenmukaisuusperiaate voidaan erityisissä tapauksissa toteuttaa myös suurten hankkeiden kautta; toteaa kuitenkin, että on tarpeen edistää ja tukea myös pieniä kulttuurihankkeita, jotka ovat erityisen tärkeitä sisäiselle kehitykselle ja voivat auttaa säilyttämään kulttuuriperintöä ja edistämään paikallista ja alueellista kehitystä ja sosioekonomista kasvua yleisesti;
9. kehottaa komissiota sisällyttämään kulttuuriperintöä koskevien seuraavan sukupolven rakennerahastojen suuntaviivoihin pakollisen laadunvalvontajärjestelmän, jota sovelletaan hankkeen koko elinkaaren ajan;
10. korostaa jäsenvaltioiden tehtävää varmistaa, että toimijoilla on sekä riittävät taidot että ammatillista taitotietoa ja liiketoimintarakenne, jonka avulla voidaan varmistaa, että parhaat käytännöt pannaan täytäntöön kulttuuriperinnön turvaamiseksi myös siten, että käytetään asianmukaisia laadunvalvontajärjestelmiä, kuten kansainvälisissä peruskirjoissa vaaditaan;
11. kehottaa komissiota varmistamaan, että innovatiivisia kulttuuriperinnön säilyttämistä koskevia toimenpiteitä ja historiallisia rakennuksia koskevia vähävaikutteisia energiatehokkuusratkaisuja pidetään valintakelpoisina delegoiduissa säädöksissä, kiinnostuksenilmaisupyynnöissä ja aloitteissa koheesiopolitiikkaa koskevia asetusten kehittämiseksi ajanjaksolla 2014–2020;
12. kehottaa jäsenvaltioita tarkastelemaan restaurointityön yhteydessä mahdollisia verokannusteita, kuten alv- tai muita verovähennyksiä ottaen huomioon, että myös yksityiset elimet hallinnoivat Euroopan kulttuuriperintöä;
13. kehottaa komissiota tutkimaan Euroopan finanssipolitiikan parhaita käytäntöjä ja suosittelemaan niistä tarkoituksenmukaisimpia jäsenvaltioille; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan kyseisiä suosituksia ja vaihtamaan keskenään parhaita käytäntöjä, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri yksityinen tuki aineellisille ja aineettomille kulttuuriperintöhankkeille ja maksimoidaan talouskehityksen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vaikutukset asiaankuuluvaan paikallisympäristöön;

¹ Katso asetuksen (EU) N:o 1301/2013 3 artiklan 1 kohdan e alakohta.

Uudet hallintamallit

14. suhtautuu myönteisesti neuvoston aloitteeseen laatia suuntaviivat uusia osallistavia hallintamalleja varten kulttuuriperinnön alalla edistämällä ”jaetun resurssin” näkökulmaa ja lujittamalla paikallisten, alueellisten, kansallisten ja Euroopan laajuisten suunnitelmien yhteyksiä;
15. pyytää jäsenvaltioita varmistamaan sellaisten oikeudellisten välineiden kehittämisen, joilla mahdollistetaan vaihtoehtoisia rahoitus- ja hallintomalleja, kuten yhteisön osallistuminen, kansalaisyhteiskunnan osallistuminen sekä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet, jotta voidaan panna täytäntöön kulttuuriperintöön liittyvät toimet (suojelu, restaurointi, säilyttäminen ja edistäminen);
16. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käynnistämään Euroopan laajuisen vuoropuhelun hallinnon kaikkien tasojen päättäjien sekä kulttuurialan ja luovien alojen, matkailualan toimijoiden verkostojen, julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden kumppanuuksien ja kansalaisjärjestöjen välillä;
17. kannustaa kaikkia kulttuuriperinnön hallintaan osallistuvia sidosryhmiä löytämään tasapainon kulttuuriperinnön kestävänsä säilyttämisen ja sen taloudellisen ja sosiaalisen potentiaalin kehittämisen välillä;
18. korostaa, että kulttuuriperinnön hyödyntämiseen liittyvät EAKR:n hankkeet ovat esimerkki monitasoisesta hallinnosta ja toissijaisuusperiaatteen tehokkaasta noudattamisesta ja ne muodostavat merkittävän osan EAKR:n menoista; korostaa rajat ylittävien kulttuurihankkeiden merkitystä, sillä nämä lisäävät osaltaan taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja edistävät osallisuutta; kehottaa tässä yhteydessä ryhtymään toimiin, joilla tehostetaan ja laajennetaan institutionaalisen rahoituksen tukemista julkisilla ja yksityisillä kumppanuussopimuksilla;
19. korostaa, että tarvitaan uusia hallintamalleja, joihin sisältyy laadunvalvonta kaikissa vaihtoehtoisissa kulttuuriperinnön rahoitus- ja hallintomuodoissa;
20. kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan kulttuuriperinnön eri osatekijöihin liittyvien menojen valvontaa ja edistämään yhteistyötä petosten, korruption ja muun tällä alalla esiintyvän laittoman toiminnan torjumisessa;
21. ehdottaa, että unionin lainsäädäntöehdotuksia olisi täydennettävä kulttuuriperintöä koskevalla vaikutustenarvioinnilla ja jos arvioinnista käy ilmi kielteinen vaikutus, kulttuuriperintö olisi jätettävä poikkeuksena lainsäädäntöehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle;

Kulttuuriperinnön taloudellinen ja strateginen potentiaali

22. toteaa, että kulttuuriperinnöllä voidaan edistää innovatiivisia työpaikkoja, tuotteita, palveluja ja prosesseja ja se voi synnyttää luovia ideoita, joilla kehitetään asianmukaisen hallinnon avulla uutta taloutta samalla kun ympäristövaikutukset jäävät suhteellisen vähäisiksi;
23. toteaa, että kulttuuriperintö on keskeisessä asemassa useissa Eurooppa 2020 -strategian lippulaiva-aloitteissa, kuten digitaalistrategiassa, innovaatiounionissa, uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelmassa ja globalisaation aikakauden teollisuuspolitiikassa; vaatii tästä syystä tunnustamaan Eurooppa 2020 -strategian väliarvioinnin yhteydessä

paremmin Euroopan kulttuuriperinnön aseman strategisena resurssina älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun kannalta;

24. toteaa, että kulttuuriperinnön alalla on mahdollisuudet luoda ammattitaitoa vaativia työpaikkoja; kehottaa jäsenvaltioita tekemään aloitteita kulttuuriperinnön alalla työskentelevien työntekijöiden ja tutkijoiden johtamis- ja säilyttämiskoulutuksen kehittämiseksi; pitää erityisen ilahduttavina pitkän aikavälin rahoitusnäkyymiä tutkijaverkostoille, kuten Marie Skłodowska-Curie -rahoitusta;
25. korostaa Unescon nimeämän aineellisen tai aineettoman kulttuuriperinnön merkitystä Euroopan matkailulle;
26. korostaa mahdollisuutta keskittyä voimakkaammin kulttuurimatkailuun kehitettäessä makroalustrategioita, joilla kulttuurimatkailu liitetään tiiviimmin osaksi eurooppalaisen yhteistyön strategista kehystä;
27. kehottaa unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita edistämään ja tukemaan “pehmeää matkailua” (kävelyä, ratsastusta ja pyöräretkiä) keinona avata uusia mahdollisuuksia kulttuuri- ja luontomatkailulle;
28. kannustaa jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa, jotta voidaan maksimoida kulttuuriperinnön arvo yhteiskunnissamme ja sen panos työpaikkojen luomiseen ja kasvuun EU:ssa;
29. korostaa, että kulttuurimatkailu, jonka osuus on 40 prosenttia Euroopan matkailusta, on kasvu- ja työllisyyspotentiaalia ajatellen keskeinen talouden ala, jonka kehitystä olisi edistettävä edelleen käyttämällä uutta teknologiaa; korostaa kuitenkin, että on tärkeää säilyttää kulttuuri- ja luontoperintö luomalla kestäviä, vähemmän invasiivisia ja enemmän lisäarvoa tuovia matkailumuotoja, joissa matkailuala integroidaan paikallisiin kehitysstrategioihin;
30. on huolissaan Euroopan identiteetin kannalta erittäin tärkeän kulttuuriperinnön säilyttämistä, restaurointia, suojelua ja edistämistä koskevien toimintaperiaatteiden tilasta; korostaa, että kulttuuriperinnön suojelua koskevaa rahoitusta on vähennetty dramaattisesti joissakin jäsenvaltioissa talous- ja rahakriisin vuoksi; kehottaa tästä syystä komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että Euroopan kulttuuriperinnön suojeluun suunnataan riittävästi rahoitusta ja aloitteita;
31. kehottaa komissiota edistämään kulttuurialan ja luovien alojen osaamista, innovointia ja kilpailukykyä tukemalla taiteilijoiden, suunnittelijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten työtä;
32. vahvistaa, että kulttuuriperinnölle on kiireellisesti annettava selvä asema komission laatimassa Euroopan investointiohjelmassa;
33. kehottaa kiinnittämään huomiota tarpeeseen parantaa metodologista kehystä, jotta voidaan saada kulttuuriperinnön alaan liittyviä parempia tilastotietoja; kehottaa komissiota ehdottamaan indikaattoreita, joita voitaisiin käyttää kulttuuriperinnön tilanteen seuraamiseen ja arviointiin ja jotka olisivat yhdenmukaisia kaikissa jäsenvaltioissa; korostaa tarvetta saada enemmän tutkimustuloksia, jotka kattavat kaikki kulttuuriperinnön näkökohdat ja yhdistävät ne toisiinsa, jotta voidaan torjua alan pirstaloitumista; korostaa tässä yhteydessä suurten tietomäärien potentiaalia, kun halutaan saada enemmän tietoa tutkimushankkeista; korostaa, että kulttuuriperinnön

todellisen ja potentiaalisen taloudellisen arvon arvioimiseksi on erittäin tärkeää kerätä tilastoja järjestelmällisemmin;

34. katsoo, että komission olisi luokiteltava yritykset, jotka ovat mukana kulttuuriperinnön suojelun eri näkökohdissa, erityisesti alaksi, joka käyttää lisäarvoa tuovia perinteisiä menetelmiä helpottamaan ekologista ja kestävää suojelua;
35. toteaa, että on kiireellisesti puututtava nuorisotyöttömyyteen, ja korostaa, että kulttuuriperintö on ala, jolla on potentiaalia luoda enemmän ja parempia työpaikkoja ja jolla voidaan lujittaa koulutuksen ja työelämän välistä yhteyttä esimerkiksi kehittämällä laadukkaita oppisopimus- ja harjoittelupaikkoja, pk-yritysten uusyrittäjiä ja yhteisötaloutta; kannustaa tässä yhteydessä jäsenvaltioita kehittämään uusia ja innovatiivisia rahoitusmahdollisuuksia, joilla tuetaan johtamis- ja säilyttämiskoulutusta sekä alan työntekijöiden ja tutkijoiden koulutusta;
36. kehottaa komissiota edistämään yhdennetyltä ja tieteelliseltä pohjalta yhteisiä kulttuuriperintö- ja matkailuohjelmia toimimaan parhaan käytännön esikuvina ja esimerkkeinä;
37. kehottaa jäsenvaltioita suunnittelemaan strategisesti kulttuuriperintöön liittyviä hankkeita, jotka voivat johtaa yleiseen alue- ja paikalliskehitykseen, kansainvälisiin ja alueiden välisiin yhteistyöohjelmiin, uusien työpaikkojen luomiseen, kestäväan maaseudun ja kaupunkien elpymiseen ja kulttuuriperinnön restaurointiin liittyvien perinteisten taitojen säilyttämiseen;
38. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan kulttuuriperinnön säilyttämisen ja edistämisen alalla toimivia yrityksiä, hallinnointiyhteisöjä ja asiantuntija-ammattilaisia ja heidän vaikutustaan tuotantoon ja työpaikkojen luomiseen koskevan taloudellisen ja tilastollisen tutkimuksen;
39. kiinnittää huomiota tarpeeseen luoda, kehittää ja edistää liikkuvuutta ja kokemustenvaihtoa koskevia mahdollisuuksia kulttuuriperinnön alalla työskenteleville varmistamalla, että on olemassa todellista ammatillista vastavuoroisuutta ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun direktiivin 2005/36/EY mukaisesti siten, että yksilöidään ja jaetaan erityisesti restauroija-kuraattorin ammatissa vaadittujen taitojen vähimmäistaso (osaaminen ja tieto); kehottaa tässä yhteydessä komissiota tekemään ehdotuksen, jolla tarkoituksenmukaiset ohjelmat ulotetaan koskemaan myös kulttuuriperinnöstä vastaavien johtajien ja työntekijöiden (esim. linnojen johtajat) liikkuvuutta, jotta voidaan vaihtaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä;
40. kehottaa jäsenvaltioita korostamaan perintönsä arvoa edistämällä tutkimuksia, joiden avulla määritetään kulttuuriperinnön kulttuurinen ja taloudellinen arvo, jotta sen suojelua koskevat ”kustannukset” voidaan muuttaa ”investoinniksi” sen arvoon;
41. kehottaa komissiota harkitsemaan mahdollisuutta, että Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT) perustaisi seuraavan strategisen innovaatio-ohjelmansa yhteydessä osaamis- ja innovaatioyhteisöjä kulttuuriperinnön ja luovan teollisuuden alalle, jolloin tuetaan suoraan tutkimusta ja innovointia koskevaa kokonaisvaltaista näkemystä;
42. toistaa, että koulujen opetusohjelmiin on tärkeää sisällyttää oppiaineina taidetta, musiikkia, teatteria ja elokuvaopetusta, jotta kehitetään tietämystä kulttuuriperinnöstä,

taiteellisesta toiminnasta ja ilmaisusta sekä pehmeistä taidoista, jotka suuntautuvat kohti luovuutta ja innovointia;

43. kannustaa jäsenvaltioita esittelemään kulttuuriperintöön liittyviä poikkitieteellisiä aiheita koulutuksen eri tasoilla;
44. korostaa, että matkailualalla on merkittävät mahdollisuudet yrittäjyyden kehittämiseen ja osallistumista korostavaan toimintatapaan, erityisesti matkailualan pk-yrityksissä mutta myös uusyrityksissä, voittoa tavoittelemattomalla sektorilla ja muissa organisaatioissa, jotka edistävät Euroopan kulttuuriperinnön säilyttämistä, suojelua ja tukemista; korostaa, että kulttuurivarantojen lisäksi erityisesti palvelujen laatu, korkeatasoinen ammattitaito ja koulutetut alan asiantuntijat sekä esilläolo internetissä ovat Euroopan matkailualan menestyksen ja kilpailukyvyn avaintekijöitä; korostaa, että tutkimus, innovointi ja uudet teknologiat, etenkin televiestinnän alalla, ovat keskeisiä tekijöitä, jotta kulttuuriperintö voidaan tuoda lähemmäs ihmisiä; katsoo myös, että pk-yritysten kilpailukyky pitäisi turvata poistamalla niiltä tarpeeton hallinnollinen rasitus ja että matkailualan pk-yrityksiin haitallisesti vaikuttavaa lainsäädäntöä pitäisi muuttaa;

Mahdollisuudet ja haasteet

45. korostaa kulttuuriperinnön digitoinnin potentiaalia sekä menneisyytemme säilyttämisen että tutkimusmahdollisuuksien kehittämisen, korkealaatuisten työpaikkojen luomisen, paremman sosiaalisen osallisuuden, vammaisten ja syrjäisillä alueilla asuvien henkilöiden käyttömahdollisuuksien parantamisen ja kestäväen talouskehityksen välineenä; korostaa, että kulttuuriperinnön digitointi edellyttää pieniltä ja keskisuurilta sekä syrjäisiltä kulttuuri-instituutioilta huomattavia taloudellisia ponnisteluja ja että riittävä rahoitus on keskeistä haluttaessa varmistaa suurempi yleisö ja laajempi levitys tälle perinnölle; painottaa, että digitoinnin ja uusien teknologioiden tarjoamat mahdollisuudet, jotka eivät koskaan korvaisi alkuperäisen kulttuuriperinnön hyödyntämistä tai kulttuuriin osallistumisen perinteisten muotojen mukanaan tuomia sosiaalisia hyötyjä, eivät saisi johtaa originaalien suojelun laiminlyömiseen tai perinteisten kulttuurinedistämismuotojen sivuuttamiseen digitoinnin aikana tai sen jälkeen;
46. tukee digitaalista innovointia taiteen ja kulttuuriperinnön alalla ja toteaa, että e-infrastruktuurien käyttö voi tuoda uutta yleisöä ja varmistaa digitaalisen kulttuuriperinnön helpomman käytön ja hyödyntämisen; korostaa, että olemassa olevat välineet, kuten Europeana-sivusto, ovat tärkeitä, ja kannustaa parantamaan sivuston hakukriteereitä sen käyttäjäystävällisyyden lisäämiseksi;
47. korostaa tarvetta parantaa kulttuuriperinnön ja erityisesti Euroopan elokuvaperinnön digitoinnin, säilyttämisen ja verkkosaatavuuden tasoa;
48. korostaa, että on tärkeää kehittää todellista demokraattista ja osallistuvaa kerrontaa Euroopan kulttuuriperinnöstä, uskonnolliset ja etniset vähemmistöt mukaan luettuina; kiinnittää huomiota kulttuurikohteisiin, joihin sisältyy erilaisia tai kiisteltäviä menneisyyden tapahtumia, ja korostaa, että sovintoprosessien ei pitäisi johtaa yhteisöjen historiallisen tietoisuuden tukahduttamiseen; kehottaa jäsenvaltioita pohtimaan kulttuuriperinnön etiikkaa ja esitystapoja ja ottamaan huomioon tulkintojen eroavaisuudet;

49. toteaa, että uskonnollinen kulttuuriperintö muodostaa vaikeasti määriteltävän osan eurooppalaista kulttuuriperintöä; korostaa, että uskonnolliseen toimintaan liittyvien paikkojen, tapojen ja esineiden merkitystä ei saisi sivuuttaa keskusteluissa Euroopan kulttuuriperinnöstä eikä niitä saisi kohdella millään tavalla syrjivästi;
50. katsoo, että historiallista uskuntoon liittyvää kulttuuriperintöä, kuten arkkitehtuuria ja musiikkia, on suojeltava sen kulttuuriarvon vuoksi riippumatta sen uskonnollisesta taustasta;
51. tähdentää kulttuurien välisen vuoropuhelun merkitystä Euroopassa ja sen ulkopuolella ja katsoo, että unionin olisi edistettävä tällaista vuoropuhelua asianmukaisena välineenä kaikenlaista radikalismia vastaan;
52. kiinnittää huomiota jäsenvaltioiden kansallisten vähemmistöjen kulttuuriperintöä koskeviin erityispiirteisiin; kehottaa tästä syystä vaalimaan niiden kulttuuriperintöä ja edistämään ja suojelemaan kulttuurista monimuotoisuutta;
53. painottaa, että uskonnollisten ja etnisten vähemmistöjen kulttuurista syrjintää olisi vältettävä;
54. painottaa, että on tärkeää tukea maahanmuuttajayhteisöjen kulttuurista toimintaa;
55. vahvistaa kulttuuriperinnön tärkeän merkityksen kulttuurialalle ja luovalle alalle sekä kulttuurin kautta tapahtuvalle sosiaaliselle osallistumiselle;
56. korostaa, että on tärkeää parantaa vammaisten henkilöiden pääsyä kulttuuriperintökohteisiin;
57. toteaa, että on tärkeää suojella kulttuurimaisemia ja erityisesti aineetonta kulttuuriperintöä, joka edustaa elävää kulttuuria ja ruokkii perinteistä taidetta, ja kehottaa komissiota sisällyttämään tämän seikan laajemmin asiaa koskeviin ohjelmiin;
58. korostaa gastronomisen perinnön tärkeyttä ja tarvetta suojella ja tukea sitä; katsoo, että tätä varten myönnettyjä varoja voitaisiin parhaiten hyödyntää muiden EU:n politiikkojen, kuten yhteisen maatalouspolitiikan ja kuluttajansuojapolitiikan, vuorovaikutuksella;
59. huomauttaa, että kulttuuriperintö ja matkailu hyödyttävät toisiaan, sillä kulttuuriperintö tarjoaa matkailualalle huomattavia tuloja ja matkailu vaikuttaa myönteisesti kulttuuriin, koska sillä edistetään kulttuuriomaisuuden vaalimista ja säilyttämistä ja tarjotaan sen suojelua varten tarvittavia tuloja;
60. painottaa, että kulttuurimatkailulla on suuri merkitys kulttuuriperintömme säilyttämisessä ja sen luoman arvon hyödyntämisessä niin aineellisen kulttuuriperinnön ja kulttuurimaisemien kuin aineettoman kulttuuriperinnön kuten kielten, uskonnon ja gastronomisten perinteiden osalta;
61. kehottaa komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita jatkamaan yhteistyötä 30. kesäkuuta 2010 annettuun komission tiedonantoon ”Eurooppa, maailman ykkösmatkailukohde – Euroopan matkailupolitiikan uudet puitteet” (COM(2010)0352) sisällytettävien kulttuuriperinnön ja kulttuurimatkailun edistämistä koskevien toimien toteuttamiseksi kaikilla asianmukaisilla tasoilla;

62. toteaa huomattavat väestörakenteen ja yhteiskunnan muutokset huomioon ottaen, kuinka merkittäviä yhteinen eurooppalainen kulttuuriperintö ja suunnitteilla oleva eurooppalainen teemavuosi ovat unionin kansalaisten identiteetille sekä yhteisyyden tunteen lujittamiselle unionissa;
63. katsoo, että Euroopan yhteisen kulttuuriperinnön arvostaminen tarjoaa erityisesti tuleville sukupolville suunnan ja mahdollisuudet kehittää eurooppalaista identiteettiä ja sellaisia arvoja, kuten muiden kanssa toimeen tuleminen ja muiden kunnioittaminen yli jäsenvaltioiden rajojen; suosittelee tästä syystä myös, että kulttuuriperinnön eurooppalaista teemavuotta kehitettäessä kiinnitetään erityistä huomiota nuorempiin sukupolviin;
64. panee tyytyväisenä merkille Euroopan kulttuuripääkaupunkien suuren menestyksen; kehottaa perustamaan näiden kaupunkien välisen verkoston, jonka avulla pidennetään alueiden esilläoloa, mahdollistetaan kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihto, millä autetaan erityisesti tulevia ehdokkaita, ja helpotetaan tapahtumien ja erityisten kiertomatkojen järjestämistä;
65. kannustaa käyttämään kulttuuriperintöä koulutusvälineenä, jotta voidaan käsitellä yhteiskunnallisia asioita ja tuoda Euroopassa asuvat ihmiset lähemmäksi toisiaan;
66. kiinnittää huomiota ympäristöuhkiin, jotka vaikuttavat huomattavaan määrään unionin kulttuurikohteita, ja kehottaa jäsenvaltioita ottamaan huomioon ilmastonmuutoksesta ja ihmisten toiminnasta aiheutuvat seuraukset pitkän aikavälin rahoitusstrategioissaan, jotka koskevat kulttuuriperinnön suojelu- ja restaurointimenetelmiä; suosittelee lisäksi, että jäsenvaltioiden ja unionin olisi edistettävä tätä alaa koskevaa laajempaa tutkimusta, jotta voidaan muun muassa tutkia yksityiskohtaisemmin ilmastonmuutoksen moninaisia vaikutuksia kulttuuriperintöön ja kehittää vastatoimenpiteitä;
67. vaatii komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita täydentämään Europa Nostra -verkoston yhdessä Euroopan investointipankin kanssa kehittämää "7 uhanalaisinta" -aloitetta määrittelemällä lisää uhanalaisia eurooppalaisia kulttuuriperintökohteita, laatimalla toimintasuunnitelmia ja etsimällä mahdollisia rahoituslähteitä; korostaa, että tämän aloitteen täydentäminen on keino houkuttaa yksityistä rahoitusta kulttuuriperinnön kohentamista varten;
68. kehottaa komissiota koordinoimaan ja tukemaan paremmin jäsenvaltioiden ponnisteluja kulttuuriperintöä koskevien varkauksien, salakuljetuksen ja laittoman kaupan torjunnassa EU:ssa ja sen ulkopuolella; kehottaa palauttamaan jäsenvaltion alueelta laittomasti viedyt kulttuuriesineet;
69. muistuttaa, että on tärkeää suojella ja vaalia kulttuuriperintöä erityisesti ajan aiheuttamalta kulumiselta mutta myös ilkivallalta ja ryöstämiseltä; kiinnittää huomiota siihen, että monet arkeologiset kohteet ovat vielä tänäkin päivänä vaarassa joutua järjestäytyneen muinaisjäännösten ryöstämisen kohteiksi, erityisesti vedenalaiset kohteet, joihin viranomaisten on vaikea päästä ja joita niiden on vaikea valvoa; kehottaa siksi tehostamaan jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä kulttuuriesineiden tunnistamisessa, palauttamisessa ja niiden laittoman kaupan torjunnassa;
70. painottaa asemaa, joka kulttuuriperinnöllä on unionin ulkosuhteissa kolmansien maiden kanssa käytävän poliittisen vuoropuhelun ja yhteistyön kautta, ja kehottaa jäsenvaltioita, komissiota ja neuvostoa elvyttämään kulttuuridiplomatiaa; korostaa lisäksi potentiaalia,

joka jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden tieteiden välisillä tutkimushankkeilla on kulttuuriperinnön säilyttämisessä;

71. kehottaa jäsenvaltioita, EU:ta ja kansainvälistä yhteisöä sitoutumaan voimakkaasti toimintaan, jolla pyritään estämään unionin tai kolmansien maiden kulttuuriperintöön kohdistuva tahallinen uhka tai sen vahingoittaminen sodissa ja kulttuurilliseen ja uskonnolliseen identiteettiin kohdistuvan loukkauksen yhteydessä, suojelemaan tätä kulttuuriperintöä sekä dokumentoimaan ja restauroimaan sitä myös yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen, kuten ICCROMin, ICBS:n (Blue Shield -komitea), siviili- ja sotilasviranomaisten, kulttuuri-instituutioiden ja ammattiyhdistysten kanssa;
72. kannustaa hyväksymään kansainvälisiä sopimuksia, joilla estetään kulttuuriperinnön laiton kauppa; korostaa tarvetta, että EU:n on yhdessä YK:n ja Unescon kanssa suojeltava vaarassa olevaa perintöä ja torjuttava kulttuuriteosten ryöstelyä ja tuhoamista konfliktialueilla;
73. viittaa EU:ssa saatavilla olevaan potentiaaliseen taitotietoon terrorismin ja sodan vuoksi vahingoitettujen tai tuhottujen kulttuuriesineiden suojelemiseksi;
74. tukee yhteisiä eurooppalaisia arvoja ja perintöä kuvastavien ylikansallisten kulttuurimatkailutuotteiden luomista; kehottaa komissiota vahvistamaan yhteistyötä jäsenvaltioiden ja kulttuuri- ja matkailualan politiikkaa muovaavien järjestöjen kuten YK:n Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ja YK:n kasvatustiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) kanssa sekä jatkamaan verkostojen, rajatylittävien alueellisten hankkeiden sekä – tiiviissä yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa – eurooppalaisten kulttuurireittien yhteisrahoitusta ja edistämistä, sillä ne ovat parhaita esimerkkejä ylikansallisista yleiseurooppalaisista teemamatkailuhankkeista;

o

o o
75. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.